

Nam ut continentiam habeas, sollicita es vigilare, jejunare, corpus tuum castigare : ut cæteris præstes, instas operi, ut habeas unde tribuas necessitatem patienti. Porro erga hæc plurima turbaris, sed unum est necessarium. Nisi enim opus tuum **686** in unitate feceris, Deo qui unus est, acceptum profecto non erit. Scriptum quippe est : *Non est qui faciat bonum, non est usque ad unum* (Psal. XI-II, 3). Hinc est quod in illa piscina movebatur aqua, et sanabatur unus (Joan. v, 4). Hinc est quod decem leprosis mundatis, *unus regressus est cum magna voce magnificans Deum*. Cui etiam Dominus cæteris reprobatis, testimonium laudis ascribit, dicens : *Nonne decem mandati sunt ? et novem ubi sunt ? Non est inventus qui rediret et daret gloriam Deo, nisi hic alienigena* (Luc. XVII, 15-18). Paulus quoque ait : **B** *Omnes quidem currunt, sed unus accipit bravium* (I Cor. IX, 24). His itaque et aliis quamplurimis Scripturarum eloquiis perspicue docemur, quam unitas probabilis sit, maxime autem ex præsentis loco, ubi Dominus ait : *Porro unum est necessarium*.

10. Sed sciendum quod alia est unitas sanctorum, quam ex Scripturis jam commendavimus : alia est facinorosorum, quæ nihilominus ex eisdem Scripturis ostenditur, et improbatur, de hac enim scriptum est : *Astiterunt reges terræ, et principes convenerunt in unum, adversus Dominum et adversus Christum ejus* (Psal. II, 2). De hac iterum evangelista : *Abeuntes Pharisei consilium inierunt, ut caperent Jesum in sermone* (Matth. XXII, 15); et iterum : *Collegerunt pontifices et Pharisei concilium*. Ut quid hoc? Sicut Joannes testatur, *ut interficerent Jesum* (Joan. XI, 47, 53). Quam vero pertinax sit ista reproborum unitas, docet ipse Dominus, qui de corpore diaboli ad beatum Job loquitur, dicens : *Corpus illius quasi scuta fusilia, et compacta squamis se prementibus. Una uni conjungitur, et ne spiraculum quidem incedit per eas. Una alteri adheret, et tenentes se nequaquam separabuntur* (Job. XXI, 6-8). Talis unitas, imo vero perversitas solet esse aliquorum fratrum tepide ac remisse conversantium : quibus si quid honestatis, aut insigne cujusquam bonæ consuetudinis persuadere velis, promptiores sunt majori dispendio, ac difficultate graviore resistere, quam facili compendio assequi velle, quod rectum esse constiterit. Perversa et execranda talis unitas.

11. Hæc ergo a cordibus et sermonibus nostris exclusa, illam quæ bona est et tantum honorum. est, prosequamur. Et ipsa quidem gemina est. Alia est enim quæ justificat, alia quæ glorificat. Illa meritum, ista præmium est. Denique de illa scriptum est : *Multitudinis credentium erat cor unum et una anima* (Act IV, 32). De hac autem : *Qui adheret Domino, unus spiritus est* (I Cor. VI, 17). Et quoniam in futuro magis speranda est (res est enim futuri temporis magis quam præsentis), eam interim omittamus, et a Deo speremus potius quam tractemus. Illam vero quæ justificat, quæ etiam nunc potissimum necessaria est in usum nostri

operis assumamus. Ipsa est enim decus suavitatis, quam dulcedine sacra insonat Psalmista : *Ecce quam bonum et quam jucundum, habitare fratres in unum!* Cujus unitatis cum descripsisset sermo propheticus pulchritudinem, ejus etiam non tacuit utilitatem, *Quoniam illic, inquit, mandavit Dominus benedictionem et vitam* (Psal. CXXXII, 1, 3) : hic scilicet benedictionem, et in futuro sæculo vitam æternam. Ipsa est, inquam unitas, quam summa diligentia observandam tradidit Apostolus, dicens : *Solliciti servare unitatem spiritus in vinculo pacis* (Ephes. IV, 3).

12. Servatur autem hoc unitatis bonum duobus modis ab his qui curam gerunt servandi. Debet quisque perfectus unitatem habere ad se ipsum, debet et ad proximum. Ad se ipsum, per integritatem; ad proximum, per conformitatem. Omnis quippe creatura, et maxime rationalis, debet suum principium imitari. Si ergo Deus noster unus est, dicente Moyse : *Audi, Israel, Dominus Deus tuus unus est* (Deut. VI, 4); sed et ille cum sit unus et idem atque in se ipso perfectus, nec ullo indigens, inest ei tamen benignitas erga nos, et amor ex benevolentia in nos veniens : debemus et nos quisque sibi unus esse per integritatem virtutis, et unum cum proximis per vinculum dilectionis. Hanc imitationem, loquens de charitate, commendat nobis apostolus Joannes, dicens : *Quia sicut ille est, et nos sumus in hoc mundo* (I Joan. IV, 17). Sed hanc unitatem, quam quemque sibi ipsi diximus habere debere, tria sunt quæ solent impedire : nimietas, pusillanimitas, levitas. Et nimi quidem sunt, qui putant se posse quod non possunt; et quod non acceperunt, præsumunt. Quorum speciem tenebat Petrum in passione Domini, cum diceret : *Domine, tecum paratus sum et in carcerem et in mortem ire* (Luc. XXII, 33). Pusillanimes contrarii sunt nimiis. Et horum quoque tenuit imaginem Petrus, cum diceret : *Eri a me, quia homo peccator sum, Domine*, (Luc. V, 8). Leves sunt et inconstantes, qui circumferuntur omni vento doctrinæ : quibus quod paulo ante placuit, nunc displicet; et quod nunc eligunt, post paululum reprobant. Sed quid prodest hæc vitia enumerasse, nisi etiam doceamus quibus remediis ea possit quisque in semetipso curare? persequamur unitatis inimicos, nec convertamur donec deficiant. Igitur contra nimietatem opponenda est consideratio propriæ fragilitatis. Ipsa enim est quæ odiosam præsumptionem potissimum dejicit. Contra pusillanimitatem habenda est divinæ fiducia potestatis, ut quod tuis viribus non posse putas, ex illius adjutorio possis, et cum Apostolo dicas : *Omnia possum in eo qui me confortat, Domino Jesu Christo* (Philipp. IV, 13). Contra levitatem adhibenda est consultatio senioris : scilicet ne doctrinis variis et peregrinis adducaris; sed facias quod lex divina præcipit, *interroga patrem tuum, et annuntiabit tibi; majores tuos, et dicent tibi* (Deut. XXXII, 7).

13. Diximus de illa unitate, quam habet quisque

ad se ipsum : dicamus et de illa, quam habet ad proximum. Sed illa duobus modis habetur; dum et nos per dilectionem tendimus in alterum, et alterius quoque vicissim in nobis recipimus affectum. Et hæc etiam duobus modis impeditur, obstinatione et suspitione. Obstinatio non permittit nos ad alterius cor ingredi, nec suspicio patitur credere nos ab aliis amari. Ita fit ut, dum nec nos alium obstinati diligi-

mus, nec nos ab aliis diligi suspiciosi putamus, unitas, quæ cum proximis habenda est, impediatur. Verum huic duplici morbo duplex charitas medetur : illa scilicet quæ non sua quærit; et iterum, illa quæ omnia credit. Habeat obstinatus charitatem non quærentem quæ sua sunt, et alios diligit : habeat suspiciosus charitatem omnia credentem, et ab aliis se diligi sine dubio credat.

AD BEATAM VIRGINEM DEIPARAM ⁶⁸⁷

SERMO PANEGYRICUS (59).

Non est Bernardi, nec reperitur inter ejus Sermones in vetustis editis, nec in manuscriptis nisi admodum paucis aut melioris notæ : atque ideo in hunc locum nunc primum rejectus est. Esse Ekkeberti abbatis passim testatur Richardus a Sancto-Laurentio, qui ante annos quadringentos scripsit, et plagulas ex illa preceptione decerpens, Ekkeberto tribuit, ut Theophilus Raynaudus in sua Api Gallica priorem observavit. Is est Ecbertus abbas Schonangiensis, cujus Sermones adversus Catharos exstant in tomo XII Bibliothecæ Patrum editionis Coloniensis.

1. Mentem et oculos pariter cum manibus ad te, **B** Regina mundi, attollimus, et coram tuæ celsitudinis gloria genū flectimus, cervicem inclinamus, ac plenis suspiriis ad te preces in cælum transmittimus. Tu altitudo cœli, beatos oculos tuos, quibus incomprehensibilem gloriam illam lucis æternæ cum desiderio semper intueris, ad tuos supplices in hanc mundi miseriam projectos, de alto inclinare non despicias. Et ecce coram tremendo Judice peccatores assistimus, cujus manus terribilis gladium iræ suæ vibrat super nos. Et quis avertet eam? Nemo, Domina, tam idoneus, ut gladio Domini manum pro nobis objiciat, ut tu Dei amantissima, per quam primum in terris suscepimus misericordiam de manu Domini Dei nostri. Aperi itaque tu, Mater misericordiæ, benignissimi cordis tui januum suspiriosis precatibus filiorum Adam. Ex omnibus finibus terræ ad tuæ protectionis umbraculum confugimus a facie formidinis [al. fortitudinis] Dei. Ad te, Domina mea, stillant oculi nostri; te devotionis clamore valido obsecramus, ut Filii tui Domini nostri iram, quam graviter peccando succendimus, erga nos mitiges; ejusque gratiam, a qua ingrati excidimus, nobis tua

(59) Alias, *Ad gloriosam Virginem Mariam deprecatio et laus elegantissima.*

(60) Sub Justiniano imperatore Theophilus in oppido Ciliciæ Adana œconomus, sive, ut alii volunt, archidiaconus Ecclesiæ fuit : multis quidem gratus, et episcopali munere (quod tamen constanter detrectavit) dignus habitus. Qui ab æmulis per injuriam accusatus, et de officio dejectus, in eam animi impotentiam, adeoque impietatem devenit, ut seductori Judæo, itemque mago obsecutus, Christum Dei Filium, ac matrem ejus Mariam, data syngrapha turpissime abnegaret, sequere totum potestati Satanæ, qui se conspiciendum obtulerat, traderet ac manciparet. Sed totus deinde animo perturbatus, ut nusquam posset consistere, neque enim est pax aut quies inpiis, tandem ad sanctissimam Dei Matrem confugit, ac templum ei sacrum petiit : in quo precibus ac jejuniis deditus, quadraginta dies perman-

conciat : cujus livore sanati sumus, ejus iterum medelam deposcimus; quia putruerunt et corruptæ sunt cicatrices nostræ, et non est in nobis sanitas. Attende, Domina, et vide dolores vulnerum animarum nostrarum, quia tibi revelamus causam nostram cum fiducia. Te enim inæstimabilis benignitatis feminam et venerandam matrem esse cognoscimus ex eo, quod tu mundum hunc immundum et lubricum impolluto calle transisti; et adhuc inter peccatores degens, tanta ante Deum sanctitate fecundaris, ut sola solio Regis æterni immediate approximare merueris.

2. Tu peccatorem, quantumlibet fetidum, non horres, non despicias; si ad te suspiraverit, tumque interventum pœnitenti corde flagitaverit, tu illum a desperationis barathro pia manu retrahis, spei medicamen aspiras; foves, nec deseris, quousque horrendo Judici miserum reconcilies. Famosum hujus tuæ benignitatis testimonium est per te restauratus gratiæ Theophilus (60), ac toti mundo despectum materno affectu amplecteris. Nec mirum, o Domina, si tam copioso misericordiæ oleo tui cordis perfusum est solarium, cum illud inæstimabile opus

sit; nullumque orandi ac plorandi finem fecit, quousque demum opitulata Virgine Deipara, scriptam et consignatam diabolo syngrapham recepit, in Dei gratiam rediit, et publice per episcopum Ecclesiæ reconciliatus est. Vide Metaphrast. 4 Febr., Honor. Serm. 1 de Assumpt. Mar., Antonin. IV parte Summæ, tit. 15. Sed illustre est de eodem testimonium B. Petri Damiani : « Quid tibi, ait, negabitur Maria, cui negatum non est Theophilum de ipsis perditionis faucibus revocare? Infelicem animulam, totum illud quod in te factum est, proprio caractere denegantem, de luto facies et miseræ sublevasti. Nil tibi impossibile, cui possibile est desperatos in spem beatitudinis relevare. » Ita ille serm. 1 de Nat. beatæ Virginis. De Theophilo item agit Nicolaus Claræ-Vallensis in sermone de natiuitate B. Mariæ.

miseri cordiæ, quod prædestinavit Deus ante sæcula in redemptionem nostram, primum in te a mundi artifice sit fabricatum. Quando enim placuit gratiæ supernæ, ut **688** habitaret in nobis, a quibus diu elongata fuerat; tu sola inventa es digna, ut in tua virginali aula Rex regum et Dominus dominantium, a regalibus sedibus veniens, primam sibi mansionem inter filios hominum eligeret. Vere beneplacitum fuit Deo habitare in te, quando ex ipsa illibata carnis tuæ substantia, quasi de lignis Libani, architectura ineffabili, domum sibi ædificavit Dei Sapientia: suffulsit eam septem columnis argenteis, ac reclinatorium aureum in ea collocavit. Hi sunt septem spiritus Dei; et hæc est unica illa Salvatoris femina [al. anima], in qua sola quæsitam in omnibus requiem invenit, atque in ejus sinum omnes thesauros suos absque mensura transfudit. Bene spiritui sancto in te complacuit, o Maria, cum divinis adeo mysteriis uterum tuum consecrare dignatus est. Ipse est enim ignis consumens, qui sanctissimam animam tuam totam inflammavit, se ipso atque splendore divinæ majestatis implevit, tumque uterum ineffabili modo fecundavit; fecitque ut Deum et hominem clausa conciperes, clausa pareres, et post partum virgo permaneres.

3. Jam ergo uterum tuum, Domina, velut sacratissimum Dei vivi templum totus mundus veneratur, quia in eo salus mundi initiata est: Ibi decorem indutus est Dei Filius; ac præelectæ sponsæ suæ Ecclesiæ formosus in stola candida exsultanter occurrit, desideratum diu osculum præelegit [fort. porrexit], ac prædestinatas [al. præordinatas] a sæculo nuptias virgo cum virgine prælibavit. Ibi ruptus est paries inimicitiarum, quem inter cælum et terram protoplastorum inobedientia construxerat. Ibi confœderata sunt terrenis cœlestia, et obviaverunt sibi in osculo pacis, quando in unam eandemque personam concurrerunt divinitas et humanitas: factumque est novum illud super terram, ut esset Deus homo, et homo Deus. Ibi magnus Elisæus in mensuram suscitandi pueri sese contraxit. Ibi Antiquus dierum præelecto Filio suo tunicam iuduit polymitam. Ibi Rebecca, futurorum præscia, magnificandi filii manibus pelliculas hædorum circumdedit, et colli nuda protexit. Ibi enim, cooperante gratia Spiritus sancti, Filius a Deo Patre hæreditandus in omnibus gentibus, divinæ majestatis potentiam similitudine carnis peccati cooperuit; et quasi absconditus est vultus ejus in infirmitate: unde nec reputavimus eum. Ibi [fort. add. divini] consilii providentia inescatus est hamus, qui ad extrahendum serpentem antiquum in hoc mare magnum de cælo trajectus est. Inde egressa est armilla aurea, ut perforaretur maxilla Leviathan, ut evomeret mortuos non suos, quos ab origine mundi secure deglutiverat.

689 4. Hortus deliciarum nobis est sacratissimus tuus uterus, o Maria; quia ex eo multiplices gaudii flores colligimus, quoties mente recolimus

quam magna multitudo dulcedinis toti orbi inde affulsit. Hortus conclusus tu es, Dei Genitrix, ad quem deflorandum manus peccatoris nunquam introivit. Tu sanctorum areola aromatum a cœlesti consita pigmentario, virtutum omnium speciosis floribus delectabiliter vernas: inter quorum pulcherrimos trium in te miramur excellentiam. Hi sunt quorum odore suavissimo totam domum Domini reple, o Maria, viola humilitatis, lilium castitatis, rosa charitatis. Merito de Dei [fort. tali] areola flos ille speciosus præ filiis [fort. floribus] paradisi electus est, super quem requievit Spiritus Domini. Et cui te assimilabimus, Mater pulchritudinis? Vere paradus Dei tu es, quia lignum vitæ mundo protulisti, de quo qui manducaverit, vivet in æternum. Fons vitæ, qui ex ore Altissimi prodiit, de medio ventris tui exsilivit, atque in te [fort. leg. atque inde] in quatuor capita sese dispergens [fort. dispersiens] ad irrigandam faciem arentis mundi emanavit, lætificans civitatem Dei. Omnis enim qui biberit ex eo, non sitiet in æternum; et erit plus quam paradus hic, de cujus aqua si quis biberit, sitiet iterum. O quanta mundo contulisti, quæ tam salubris aqueductus esse meruisti! O lampas luculentissima, quantos lætificasti, quando splendore Dei illustrata desideratum illud lumen, quo inventa est drachma decima, sedentibus in tenebris et umbra mortis protulisti! Te nimirum ille divini epithalamii præcentor a longe intuitus est, cum in admirationis voce ita prorupit: *Quæ est ista quæ progreditur quasi aurora consurgens, pulchra ut luna, electa ut sol, terribilis ut castrorum acies ordinata?* (Cantic. vi, 9.) Sicut aurora valde rutilans in mundo progressa es, o Maria, quando veri Solis splendorem tantæ sanctitatis jubare præcucurristi, ut vere diem salutis diem propitiationis, diem quem fecit Dominus, a tua claritate initiari dignum fuerit. Felix aurora felicis diei nuntia exististi: talis dies talem auroram diei decuit. Et recte quidem auroræ implesti officium. Ipse enim Sol justitiæ de te processurus ortum suum quadam matutina irradiatione præveniens, in te lucis suæ radios, copiose transfudit, quibus potestates tenebrarum, quas Eva produxerat [al. induxerat], in fugam convertisti: atque ita desideratum cunctis gentibus Solem mundo invenisti.

5. Tu pulchra ut luna diceris, eique non immerito compararis. Illa enim omnium astrorum sola soli simillima, et candore venusta argenteo cæteris in cælo præmicat sideribus: tu vero [al. veri] Solis imago expressissima, inter millia astrorum Deo assistentium virginali puritate in cælo gloriosa præfulges. Illa enim transfuso in se solari lumine noctem nostram illuminat: tu virtutum tibi a Deo inditarum magnificis exemplis ad imitationem tui nos provocas, sicque noctem nostram illuminas. Qui enim vias tuas consecratus fuerit, non ambulabit in tenebris; sed lumen vitæ inveniet. Tu ergo pulchra es ut luna: imo et pulchrior luna, quia tota pulchra es, et macula non est in te (Cantic. iv, 7), neque vicissi-

tudinis obumbratio. Tu electa es ut sol; ille, inquam, Sol solis conditor. Ille enim electus est ex millibus virorum: tu electa ex millibus feminarum. Ille electus ex omnibus quæ sunt: tu electa ex omnibus quæ per illum sunt. Tu terribilis ut castrorum acies ordinata. Quid enim? An non horruerunt principes tenebrarum, quando viderunt præter morem armatura omni fortiore instructam contra se procedere feminam, feminam fortem et ad bella doctissimam, cujus ensis super femur suum propter timores nocturnos? In circuitu ejus acies validas spiritualium virtutum suo se invicem ordine tuentium; siquidem ordinatione perseverat dies: sed et innumerabilium beatorum spirituum militiam ad ministerium tanti Principis delegatam fuisse nullatenus ambigimus; utpote qui custodirent lectulum Salomonis gratissimum (Cantic. iii, 8, 7), ac providerent, ne præparatum æterno Regi hospitium alienus hospes invaderet. Nimirum timor **690** et tremor venerunt super eos, ita ut dicerent: Ecce plus quam Eva hæc. Castra Dei sunt hæc, fugiamus Israelem. Tu ergo, bellatrix egregia, primo eum qui primus omnia supplantavit, expugnare viriliter aggressa es. Tu et spiritum elationis Evæ vertice humilitatis composisti: quam in te ita respexit Dominus, ut ipsius merito super omnes choros Angelorum te sublimari dignam æstimaverit [in manuscriptis]: Tu enim spiritum devotionis ea virtute humilitatis compressisti, qua omnem Angelorum altitudinem ascendere meruisti]. Nunquam enim super omnes Angelos glorificata ascendisses, nisi prius infra omnes homines humiliata descendisses. Tu et ardorem vetitæ concupiscentiæ virtute castitatis in tua carne virginea eatenus exstinxisti, ut is in cujus conspectu nec astra munda sunt, tantæ munditiæ carnem tuam judicaverit, ut etiam suæ divinæ puritati agglutinari non despexerit. His ergo primariis ducibus tenebrarum a te fortiter expugnatis, omnis ante faciem tuam spiritualium nequitiarum militia in fugam conversa est.

6. Gloriosa dicta sunt de te, Dei Genitrix. Sed adhuc locus est tuæ laudationi: adhuc in tuis laudibus omnis lingua balbutit. Non enim sunt loquelæ, neque sermones in omni natione quæ sub cælo est, quibus amplitudo gloriæ tuæ ad plenum valeat explicari. O magna, o pia, o multum amabilis Maria! tu nec nominari quidem potes, quin accendas; nec cogitari, quin recrees affectus diligentium te: tu nunquam sine dulcedine divinitus tibi insita piæ memoriæ portas ingrederis. Et nunc sequimur te, o Domina, ex totis præcordiis vociferantes ad te: adjuva

imbecillitatem nostram, aufer opprobrium nostrum. Vides hanc tunicam pelliceam, quæ nos circumdedit. Tunica Evæ parentis nostræ hæc est, quam ad nos olim misera illa transmisit, et supervestivit carnem filiorum suorum, sicut diploide, confusione sua. De manu quippe ipsius duplicis mali semen terra nostra suscepit et concepit, et peperit nobis spinas et tribulos iniquitatis in anima, calamitatis in corpore, ac per hoc mortem utrobique. O infelix hæreditas! o dira humanæ carnis infirmitas! usquequo patiemur te? Multum dorsa nostra incurvasti, quia gravis es valde, et diu te sustinuimus. Multum minuisti nos ab Angelis, equo et jumentis insipientibus cœquasti; nimis invaluisti, quæ non nisi morte Filii Dei sanari potuisti. Nimis super nos te extulisti, quando et usque ad eum qui super omnia est, incaute ascendisti.

7. Et quis liberabit nos a corruptela hujus miserimæ pelliculæ? Gratia Salvatoris nostri Filii tui, o Maria, qui ut infirma nostra tolleret, sponte infirmatus est: et ut mors mortis nostræ ipse fieret, innocens pro peccatoribus mortuus est. Et quis tam idoneus, ut loquatur ad cor Domini nostri Jesu Christi, ut tu felix Maria, quæ in secretissimis amplexibus amantissimi Filii tui recubas in meridie sempiterno, ejusque familiarissimo colloquio cum plena cordis lætitiâ perfrueris? Loquere, Domina, quia audit Filius tuus; et quæcumque petieris, impetrabis. Invoca bonum nomen ejus super nos, ut erua-mur a vetusta hac lepra carnis et spiritus. Exsurge [manuscripti, exsuge, omisso exinanitura] virus hoc mortiferum exinanitura, quod de pomi sui reliquiis Eva nobis propinavit, quando succi noxialis gustu ebriata est, et reliquias dimisit parvulis suis. Uinam poculum suum ebria illa totum ebibisset, non item in nos diffudisset [manuscripti, aut totum, ebibisset, aut totum effudisset]. Te igitur, Domina, exorante, omne jugum nostrum computrescat a facie olei divinæ misericordiæ: renovetur, ut aquilæ, juvenus nostra; ut novi, nova voce, novum canticum, novis civibus aggregati, illic ubi nova sunt omnia, jubilum sempiternum celebrantes in cymbalis jubilationis, concinamus. Tollatur crassa nebula ab oculis nostris, ut revelata facie gloriam Domini speculantes, in immensum illud pelagus divini luminis absorbeamur a Domini Spiritu; ac Deo nostro in vinculis charitatis astricti, unum cum ipso efficiamur [alias, unus cum ipso spiritus efficiamur]. Præstet hoc nobis tuo interventu, o Maria, Filius tuus Jesus Christus Deus et Dominus noster, cui laus et gloria, et gratiarum actio in sempiterna sæcula. Amen.

691 ITEM DE BEATA MARIA VIRGINE SERMO.

Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum (Luc. i, 28).

1. Miraculum fuit quod virgo peperit: mentis fuit occasus. Virgo sanctissima, quæ Salvatorem clamor, virginis amor; virtutum zelus, vitiorum genuit, peperit et aluit, quæ jugiter ejus adhæ-